

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Heidi Fosslund

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet - Ørland kommune	27.03.2014

Kommuneplan 2013-2026 Oppsummering av kommunestyreseminar 12.-13.mars 2014 med komitededlemmer

Vedlegg:

- 1 Planstrategi og planprogram 2013-2026
- 2 Vedtak planstrategi og planprogram 01.11.2014
- 3 Program kommunestyreseminar 12. og 13. mars
- 4 Evalueringsrapport Parallelloppdrag Kystbyen Brekstad m 10 bud for utvikling
- 5 Kommuneplanprosessen m vedtak presentert 12. mars
- 6 Oppsummering av innspill fra Kommunestyreseminar 12.-13. mars
- 7 Dag 2 - Arealplanpresentasjoner

Bakgrunn

Som del av kommunens planprosess gjennomføres flere kommunestyreseminar i workshopform der kommunestyret gir signal for rådmannens videre arbeid.

- seminar 1 ledet til planstrategien og planprogrammet, i tillegg til oppgaveprogram for parallellprogrammet til planlegging av Brekstad.
- seminar 2 omhandlet medvirkningsprosess for barn – og unge og visjonsprosessen, og førte til dialogdokument som ble sendt alle innbyggere.
- seminar 3 omhandlet innspill til de to kommunedelplanene; samfunnsdelen og arealdelen med delplaner. Under tema samfunnsdelen var fokus på valg av ledestjerne for vår utvikling (visjon), der tre forslag til visjoner går videre til Formannskapets behandling. Det ble også gitt innspill til flere kommunedelplaner. Under tema kommuneplanens arealdel ble det gitt innspill til kriterier for vurdering av 50-talls innspill til boligområder i arealplanen og innspill til forserte reguleringsplaner, som lokalisering av viktige funksjoner i sentrumsplanen for Brekstad og avgrensning av forserte reguleringsplaner for næringsarealer.

Administrasjonen har oppsummert innspillene som kom under møtet, og legger frem oppsummeringen til Formannskapets behandling som planutvalg.

Saksinnhold og drøfting

a. Kommuneplanens Samfunnsdel med delplaner

Samfunnsdel

Kommunestyret i Ørland vedtok 1. nov. 2013 planstrategi og planprogram for Ørland kommune. Planstrategien gikk lengre enn det som er vanlig i å definere hovedstrategier for utvikling av Ørland fra 2013-2026.

De fire hovedstrategiene er:

- Skape et attraktivt bosted med bolyst for en økende befolkning
- Folkehelse som grunnleggende verdi
- Kreativ og fremtidsrettet næringslivssatsing
- Være foregangskommune i miljø- og klimasatsing og klimatilpassing

I det videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel vil rådmannen holde fast ved disse hovedstrategiene for utvikling, med noen presiseringer av underliggende strategier som har kommet frem gjennom kommuneplanprosessen og delplanene vi har under planlegging.

Visjon

I henhold til Ørland kommunes planstrategi 2013-2026 skal «Ørland kommunes visjon vise retning og være noe kommunen kan strekke seg etter. Gjennom kommuneplanprosessen vil det jobbes videre med konkretisering av en visjon. Prosessen skal sørge for at visjonen forankres bredt og blir en nyttig ledestjerne».

Ørland kommunes forslag til visjoner er utviklet i prosess med kommunestyret i Ørland. Kommunestyret, med komitémedlemmer og inviterte gjester, har vært involvert i visjonsutviklingen i tilsammen tre kommunestyreseminar. Første gang med utgangspunkt i utviklingsmål for Ørland, andre gang i form av mer slagordpreget visjon og tredje gang i form av avstemming for å redusere antall visjoner til et fåtall. Av totalt 12 foreslåtte visjoner for Ørland kommunes utvikling, der tre forslag har kommet som følge av høringsfasen og ett forslag kom under kommunestyreseminar nr. 3, ble 3 visjonsforslag valgt for videre behandling i kommunestyret som planutvalg.

2 av de valgte visjonene kom til gjennom kommunestyreseminar nr. 2, mens det tredje var et forslag som kom under det tredje og siste kommunestyreseminaret. Det betyr at forslag 3 ikke har vært med på høringsrunden gjennom dialogdokumentet som ble sendt alle husstander i Ørland kommune.

De tre visjonene er:

- a. Ørland - opplevelser mellom himmel og hav
- b. Ørland – lys, aktiv og moderne på historisk grunn
- c. Ørland - vilt, vakkert og vått

En av disse tre visjonene skal bli Ørland kommunes visjon fram til 2026 og være en ledestjerne og vise retning for Ørland kommunes ønskede utvikling. Det gjøres oppmerksom på at en visjon og et slagord ikke nødvendigvis er det samme.

Kommuneplanens visjon skal derfor nødvendigvis ikke ses på som et slagord eller merkevare for Ørland fremover. En visjon skal ideelt sett skape et bilde av en framtidsdrøm til hjelp og inspirasjon i et utviklingsarbeid, og bør henge tett sammen med hovedlinjene i den vedtatte politikken.

Dersom det ønskes et slagord for kommunen tenkt til omdømme-/merkevarebygging, og ikke en visjon, bør dette signaliseres. Med dette utgangspunktet anbefaler rådmannen å ikke vurdere forslag c. «Vilt, vakkert og vått» som en visjon, men heller ta det med som et eventuelt slagord for kommunen.

Med en slik vurdering står vi igjen med følgende forslag til visjoner:

- a. Ørland - opplevelser mellom himmel og hav
- b. Ørland – aktiv og moderne på historisk grunn

I det videre arbeidet vil rådmannen ta med seg disse to visjonene frem mot endelig behandling av kommuneplanen, i kommunestyret, der en visjon vedtas.

Det er samtidig viktig å bygge kommunens ønskede omdømme og merkevarebygge kommunen, kanskje også gjennom et slagord. Rådmannen vil komme tilbake med en kommunikasjonsstrategi for Ørland kommune.

Folkehelse

Som ledd i Ørland kommunes planlegging utvikles en egen kommunedelplan for Folkehelse. Satsing på Folkehelse som grunnleggende verdi er som kjent en av de fire hovedstrategiene Ørland har vedtatt for sin samfunnsutvikling. Kommunestyret ble under seminaret utfordret på hva denne visjonen skal bety for utviklingen, og bedt om å komme med tre konkrete forslag til hvordan satsing på folkehelse kan heves fra å være et honnørord til konkret handling.

Sentralt spørsmål kommunestyreseminaret var hvordan politisk nivå ønsker å håndtere folkehelsematikken. Samtidig ble det invitert til å komme med forslag til tiltak/områder rådmannen skal gå videre med i sin planlegging av folkehelsedelplanen.

Kommunestyreseminaret kom med en rekke forslag til tiltak for å heve folkehelsen og mange forslag til hvordan folkehelse kan bli et politisk viktig tema (se vedlegg for oppsummering av innspill fra kommunestyreseminaret). Det er et krav at alle kommuner skal ha en systematisk tilnærming til befolkningens helse i sin kommune, og hvordan denne skal bedres. Alle grupper under kommunestyrediskusjonen om folkehelse ønsket sterkere politisk forankring av folkehelse.

Det ble for eksempel bedt om en årlig orientering om status for befolkningens helse i Ørland kommune, og en følgende temadag om folkehelse i kommunestyret. Dette vil kreve en systematisering av rådmannens folkehelsearbeid samtidig som det fremmer folkehelse tematikken. Rådmannen vil ta med disse, og andre innspill fra kommunestyreseminaret, med i det videre arbeidet med kommunedelplan for folkehelse.

b. Kommuneplanens Arealdel med forserte reguleringsplaner

Vedtatte planstrategi og parallellprogram for Brekstad har vektlagt utvikling av kystbyen Brekstad til en mer urban, attraktiv og bærekraftig by. 10 vedtatte bud for Brekstads utvikling viser vei i planleggingen. Målet er å skape et attraktivt bosted, der jordvern hensyn skal vektlegges og der det legges opp til ABC-prinsippet for

næringsarealutvikling, som betyr at rett virksomhet plasseres på rett sted ift arealbehov og hvor mange ansatte/kunder bedriften har. Planstrategiens strategier, og vedtaket ifm parallellprogram for Brekstad gir føringer for utarbeiding av arealdelen, og hvordan innspillene til arealdelen skal vurderes.

Kommunestyret vedtok i behandling av parallellprogrammet at rådmannen måtte komme i gang med noen tiltak i sentrum raskt. I vedtaket pekes på ny barneskole (flytting av Hårberg skole), ny barnehage, park etter innspill fra barn og unge, sjøbad, kunstmolo og en Brekstadkile.

Kommunestyret med komitémedlemmer fikk seg forelagt konkrete forslag til lokalisering av den nye skolen og barnehagen, hvor grensa for utbygging i Brekstadbukta skulle gå og hvor parken i Brekstad skal ligge.

Nye boligområder i kommuneplanens arealdel

Til kommuneplanens arealdel har det kommet inn ca 55 innspill til nye boligområder. Disse utgjør 2306 daa. For å sortere disse, foreslår rådmannen at følgende kriterier legges til grunn:

- Politiske føringer (vedtak planprogram + parallelloppdrag)
 - o Satsing på Brekstad
 - o Boligområder også utenfor Brekstad
- Variert tilbud (geografisk+ type bolig)
- Attraktive tomter
- Støy
- Nærhet skole/barnehage
- Store tomter for støyberørte
- Dyrka mark
- Unngå konflikt med grønne interesser
- Friluftsområder
- Biologisk mangfold
- Kulturminner
- Kommunal infrastruktur

Kommunestyreseminaret ble invitert til å svare på følgende spørsmål:

- Hvor mye nytt boligareal trenger vi for å være attraktiv?
- Klargjøring av planavklarte boligområder?
- Gode kriterier for vurdering?
- Rangering av kriterier?
- Er det noen områder i kommunen som er viktigere enn andre (utenfor Brekstad)?

Det ble en betydelig diskusjon rundt temaet (se oppsummering). Rådmannen vurderer tilbakemeldingene fra seminaret som en støtte til de foreslåtte vurderingskriteriene. Kriteriene ble ikke rangert, men det var tydelige tilbakemeldinger på at dyrka mark skal veie tungt i vurderingene. Rådmannen mener det også er en klar bestilling fra seminaret om å legge til rette for et variert boligtilbud. Det ble også klart uttrykt at eksisterende boligområder med ledige tomter må klargjøres raskt og markedsføres på en bedre måte

Lokalisering av ny skole i sentrum av Brekstad

Ut fra vedtak i kommunestyret har rådmannen fått utarbeidet en grov mulighetsanalyse som viser 8 aktuelle tomter for ny barneskole i og i nærheten av sentrum. I første

omgang har vi vurdert tomt for barneskole, siden dette haster mest. Noen av tomtene kan også være aktuelle som barnehagetomt. I utgangspunktet mener rådmannen det ikke er hensiktsmessig å lokalisere barneskole og barnehage på samme sted.

Disse områdene/tomtene er vurdert:

- Hårberg skole (dagens lokalisering) er 0-alternativet
- Meieritomta
- P-plass bak kultursenteret
- Brekstad gård
- Brekstad gård vest
- Tommelise-tomta/Tyrs vei
- Tomt ved ungdomsskole/svømmehall
- Rådhusomt
- Bruholmen

De er vurdert ut fra en rekke kriterier. Kriterier og vurderinger av de enkelte områdene, går fram av vedlagte notat.

Ut fra den grove analysen av de ulike tomtene, mener rådmannen man bør gå videre med følgende tomter:

- *Meieritomta*
- *Brekstad gård*
- *Brekstad gård vest*

Det må lages en romplan for ny skole som legges til grunn for en nærmere vurdering av kvaliteten til de ulike tomtealternativene. Rådmannen foreslår at det videre arbeidet gjøres av arkitektfirma med kompetanse på skole. Slik kan vi sikre oss både en god lokalisering og en kvalitetsmessig god og fremtidsrettet utforming av skolen.

Seminaret ble invitert til å besvare følgende spørsmål:

- Skal vi gå videre med disse 3 alternativene?
- Er det andre alternativer som ikke er vurdert?

Etter tilbakemeldinger i kommunestyreseminaret vil rådmannen vurdere følgende alternativer for ny skoletomt i den videre prosessen:

- Alt. 1: Brekstad gård (øst eller vest)
 - o Øst hvis kommunen får kjøpt tomta
 - o Vest hvis kommunen ikke får kjøpt tomta på øst
- Alt. 2: Meieritomta
- Alt 3: Tommelise-tomta

Lokalisering av barnehage i sentrum

Kommunestyret har også vedtatt at det skal vurderes ny barnehage i sentrum. Flere av de tomtene som har vært vurdert som aktuelle som skoletomt, kan også være aktuelle for ny barnehage. Hvis Brekstad gård eller Meieritomta ikke er aktuelle som skoletomt, mener rådmannen disse kan være en mulighet for barnehagetomt.

Seminaret ble invitert til å diskutere følgende spørsmål:

- Hvis skole ikke er aktuelt på Meieritomta, er den da det beste alternativet for en ny kommunal barnehage?

På kommunestyreseminaret syntes det å være relativt stor støtte til å gå videre med Meieritomta som lokalisering for ny barnehage. Alternativt Brekstad gård. Rådmannen ønsker gå videre med følgende aktuelle tomter for ny barnehage:

- Alt. 1: Meieritomta. Hvis den ikke er aktuell som skoletomt.
- Alt. 2: Brekstad gård. Hvis den ikke er aktuell som skoletomt.

Lokalisering av park i Brekstad

Kommunestyret vedtok i behandling av parallellprogrammet at rådmannen måtte komme i gang med noen tiltak i sentrum raskt. Blant annet park. Det har også kommet klare ønsker fra barn og unge om en bypark/ungdomspark.

Seminaret ble invitert til å diskutere følgende spørsmål:

Er Meieritomta rett plass for en bypark?, hva bør en slik park inneholde?, hvordan realisere den?, og hvem er bidragsyterne?

Seminaret kom med klar støtte til å gå videre med Meieritomta som rett plass for en Bypark. Rådmannen vil videre legge frem studentworkshopen TreStykkers forslag til bypark til behandling. Første installasjon i parken kommer i forbindelse med studentenes workshop i TreStykker sommeren 2014. Installasjonen bygges i tremateriell, og utformes i samspill med barn- og ungdom i Ørland. Studentene får i tillegg innspillene fra kommunestyreseminaret. Det inviteres til å støtte byparkutviklingen i forbindelse med byjubileet til Brekstad.

Grense for utfylling i Brekstadbukta

Kommunestyret vedtok i behandlingen av parallelloppdraget å ta vare på Brekstadbukta. Rådmannen har etter det utarbeidet et kompromissforslag til avgrensning som ble presentert i seminaret. Seminaret ble invitert til å diskutere følgende spørsmål:

- Er rådmannens forslag et alternativ å gå videre med?

I seminaret ble det fremmet ytterligere alternative avgrensninger. Etter tilbakemeldinger i kommunestyreseminaret mener rådmannen at formannskapet må ta stilling til tre alternative forslag til avgrensning i Brekstadbukta:

- Rådmannens kompromissforslag
- Forslag der Asplan Viaks utbygging ved Nordre molo støttes, deretter følges rådmannens forslag til utbyggingslinje.
- Gjeldende reguleringsplan

Avgrensning av næringsarealene Ulsetmyran, Brekstad Vestre og Uthaug havn

Sist Formannskapsmøte fikk lagt frem avgrensning av reguleringsplanområdet for de tre forserte reguleringsplanene for nye næringsareal. Forslagene til avgrensning av de tre næringsområdene ble også lagt frem for kommunestyreseminaret. Det var åpnet for spørsmål og innspill. Forslagene ligger vedlagt, og legges frem for Formannskapet til behandling.

Oppsummering

1. Rådmannen tar med seg visjonene Ørland - Opplevelser mellom himmel og hav og Ørland - Moderne, lys og aktiv på historisk grunn som ledestjerner for Ørlands ønskede utvikling, i sitt videre arbeid frem mot kommunestyrets behandling av kommuneplan for Ørland.

Rådmannen legger i løpet av de nærmeste måneder frem en kommunikasjonsstrategi for Ørland kommune, med strategi for hvordan Ørland skal markedsføres for å nå Ørland kommunes vedtatte utviklingsmål. Rådmannen bes spesielt forberede markedsføring av ledige tomter og boligområder.

2. Rådmannen vil i det videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel holde fast ved hovedstrategiene for utvikling, slik de er vedtatt i planstrategien for Ørland 2013-2026, med noen presiseringer av underliggende strategier som har kommet frem gjennom kommuneplanprosessen og delplanene som er under planlegging.

De fire hovedstrategiene er:

- Skape et attraktivt bosted med bolyst for en økende befolkning
 - Folkehelse som grunnleggende verdi
 - Kreativ og fremtidsrettet næringslivssatsing
 - Være foregangskommune i miljø- og klimasatsing og klimatilpassing
3. Folkehelse vektlegges som satsingsområde og rådmannene vil legge frem en årlig orientering om status for befolkningens helse i Ørland kommune, og en følgende temadag for folkehelse i kommunestyret. Innspillene fra kommunestyreseminaret tas med i det videre arbeidet med kommunedelplan for folkehelse.

4. Nye boligområder i kommuneplanens arealdel

Rådmannen legger følgende til grunn som kriterier for sortering av innspill til nye boligområder:

- Politiske føringer (vedtak planprogram + parallelløppdrag)
 - o Satsing på Brekstad
 - o Boligområder også utenfor Brekstad
- Variert tilbud (geografisk+ type bolig)
- Attraktive tomter
- Støy
- Nærhet skole/barnehage
- Store tomter for støyberørte
- Dyrka mark
- Unngå konflikt med grønne interesser
- Friluftsområder
- Biologisk mangfold
- Kulturminner
- Kommunal infrastruktur

Kriteriene er ikke rangert, men det påpekes at dyrka mark vil veie tungt i vurderingene. Rådmannen legger til rette for et variert boligtilbud, og vil jobbe for at eksisterende boligområder med ledige tomter klargjøres raskt og markedsføres på en bedre måte.

5. Lokalisering av ny skole i sentrum av Brekstad

Rådmannen vurderer følgende alternative områder for ny skoletomt:

- Alt. 1: Brekstad gård (øst eller vest)
 - o Øst hvis kommunen får kjøpt tomte
 - o Vest hvis kommunen ikke får kjøpt tomte på øst
- Alt. 2: Meieritomte

- Alt. 3: Tommelise-tomta
6. Lokalisering av ny barnehage i Brekstad
Rådmannen vurderer følgende alternative områder for ny barnehagetomt:
 - Alt. 1: Meieritomta. Hvis den ikke er aktuell som skoletomt.
 - Alt. 2: Brekstad gård
 7. Avgrensning i Brekstadbukta
Rådmannen legger sitt kompromissforslag til avgrensning i Brekstadbukta, som er avklart med fylkesmannen i Sør-Trøndelag, til grunn i det videre arbeidet med områdeplan for Brekstad.
 8. Bypark
Følgende forhold legges til grunn for byparketablering:
 - Meieritomta vurderes som riktig plassering for en bypark.
 - Rådmannen legger frem studentenes TreStykkers forslag til bypark til behandling.
 - Første installasjon i parken kommer i forbindelse med studentwvs TreStykker sommeren 2014. Installasjonen bygges i tremateriell, og utformes i samspill med barn- og ungdom i Ørland. Studentene får ved oppstart presentert innspillene fra kommunestyreseminaret 12. og 13. mars 2014.
 - Kommunen inviterer eksterne aktører til å støtte byparkutviklingen i forbindelse med byjubileet til Brekstad.
 9. Næringsområder
Rådmannen jobber med utgangspunkt i de nye grensene for reguleringsplanen for næringsområdene Ulsetmyra, Brekstad Vestre og Uthaug havn som presentert under kommunestyreseminaret.